

פ"מ 58.0202 – "רישיון נהיגה"הגדרות

1. בפקודה זו:

א. **"התלייה"** – השעייה זמנית של תוקף רישיון הנהיגה על ידי קצין משטרה צבאית וכן על ידי רשות רישוי, עד להתקיימותם של התנאים שצויינו על ידי סמכות הרישוי הצבאית או רשות הרישוי האזרחית בהחלטת ההתליה. בתקופת ההתליה אסור על הנהג לנהוג.

ב. **"סמכות רישוי צה"ל"** – כהגדרתה בפ"מ 58.0209 **"סמכויות רישוי לרכב ולנהיגה"**.

ג. **"עבירת תנועה"** – עבירה לפי פקודת התעבורה או תקנות התעבורה כמפורט להלן:

- (1) נהיגה במהירות העולה על 20 קמ"ש ויותר על המהירות המרבית המותרת, עבירה לפי תקנה 54 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "התקנות").
- (2) נהיגה במהירות בלתי-סבירה (עבירה לפי תקנה 51 לתקנות);
- (3) עקיפה שלא כדין (עבירה לפי תקנה 47 לתקנות);
- (4) מעבר על קו הפרדה לבן רצוף, על שטח הפרדה או על אי-תנועה, בכל גלגלי הרכב;
- (5) נהיגה רשלנית או חסרת זהירות שיש בה כדי לסכן אדם או רכוש [עבירות לפי סעיף 62 (2) לפקודת התעבורה או לפי תקנה 21 (2) או 21 (ג) לתקנות];
- (6) שימוש ברכב ללא רשות (סעיף 36 לפקודת התעבורה);
- (7) נהיגה ללא רישיון תקף לרכב מאותו הסוג (סעיף 10 לפקודת התעבורה);
- (8) הפקרה אחרי פגיעה (סעיף 64 לפקודת התעבורה);

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

9) אי-ציות לתמרורים המורים על איסור כניסה, על חובת עצירה ועל מתן זכות קדימה, או אי ציות לרמזור אדום או אי-ציות להוראות שוטרים או לאותותיהם (עבירות לפי תקנה 22 או 23 ו-64 לתקנות);

10) כל עבירת תנועה לפי פקודת התעבורה או תקנות התעבורה שבעטייה נגרמה תאונה ונחבל אדם או נגרם נזק בשיעור של 20 משכורות טוראי בשירות חובה, לפחות, כשיעורו של הנזק ביום הערכתו;

11) נהיגה בזמן שרישיון הנהיגה של הנהג הותלה או נפסל, בידי סמכות מוסמכת [עבירה לפי סעיף 133 לחש"ץ, התשט"ו-1955, או לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א-1961], וכן נהיגה, כשרישיון הנהיגה של הנהג נתקבל בהעלמת פסילה או תנאים, כאמור בסעיף 66 לפקודת התעבורה;

12) נהיגה ברכב בזמן שכרות [עבירה לפי סעיף 62 (3) לפקודת התעבורה, או בהשפעת סמים לפי תקנה 26 (2) או תקנה 169 ב (א) לתקנות];

13) נהיגה במצב הפוגע ביכולת השליטה ברכב או בראיית הדרך והתנועה בה [עבירה לפי תקנה 26 (4) לתקנות];

14) עזיבת הגה בעוד הרכב בתנועה, בניגוד לתקנה 28 לתקנות.

ד. **פסילה** – שלילת זכותו של אדם להחזיק או להשתמש ברישיון הנהיגה. החלטה על פסילה ניתנת על ידי קצין משטרה או על ידי בית משפט, בית דין צבאי, קצין שיפוט בדין משמעתי, רשות רישוי אזרחית, סמכות רישוי צבאית או המכון הרפואי לבטיחות בדרכים (המרב"ד). בתקופת הפסילה אסור על הנהג לנהוג.

ה. **רישיון נהיגה אזרחי** - רישיון נהיגה בכלי רכב שהוצא מכוח פקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.

- ו. **רישיון נהיגה צבאי** - רישיון המתיר נהיגה ברכב צבאי.
- ז. **רכב צבאי** - רכב שצויד ברישיון רכב לפי פ"מ 58.0204 "רישיון רכב", רכב זכאות או רכב חלופי, כהגדרתם בפ"מ 36.0530 "כללי הסדר רכב צמוד – זכאות ואחריות לנזקים", רכב שכור לנהיגה עצמית, כהגדרתו בפ"מ 58.0306 "רכב אזרחי שכור לידי צה"ל", או רכב שגויס לפי חוק רישום הציוד וגיוסו לצה"ל, התשמ"ז-1987.

כללי

2. סמכויות הרישוי הצה"ליות הינן כמפורט בפ"מ 58.0209 "סמכויות רישוי לרכב ולנהיגה".
3. בהתאם לסעיף 1 לפקודת התעבורה, וכאמור בפ"מ 58.0209 "סמכויות רישוי לרכב ולנהיגה" באחריות קל"ר ומפקד סמכות רישוי צה"ל לנפק רישיונות נהיגה צבאיים לחיילים, לאנשי מילואים, לע"צים ולאזרחים וכן מתן היתר התנעה לכלי רכב המצויים בשטחי מחנות צה"ל.
4. פקודה זו נועדה להסדיר את כל העקרונות והכללים הנוגעים לתחום רישוי הנהיגה בצה"ל.
5. פקודה זו חלה על חייל בשירות הסדיר ובשירות המילואים, על עובד צה"ל או על אזרח המבצע משימה שלצה"ל יש עניין בה, שנמסר לו רכב צבאי בהתאם לפקודות הצבא.
6. האמור בפקודה זו לא חל על אזרח שניתן לו היתר לנהוג ברכב צבאי בהתאם לפ"מ 33.0209 "נסיעה מחוץ למסגרת התפקיד" (כגון בן או בת הזוג של משרת קבע) ויחולו עליו התנאים והמגבלות הקבועים שם.
7. בהתאם לפקודת התעבורה, חייל שבידו רישיון נהיגה צבאי תקף מטעם רשות רישוי צה"ל אינו חייב ברישיון נהיגה אזרחי בזמן שהוא נוהג ברכב צבאי.

8. כל מגבלה המצויינת ברישיונו האזרחי של חייל תופיע גם ברישיונו הצבאי, אלא אם סמכות רישוי צה"ל קבעה אחרת.

9. רישיון נהיגה צבאי כאמור בפקודה זו, כוחו יפה רק לצורך נהיגה ברכב צבאי. נהיגה ברכב שאינו צבאי מחייבת נשיאת רישיון נהיגה אזרחי תקף, בהתאם לדין.

10. דרגת הרישיון, סוג ההיתר לנהיגת סוגי כלי רכב מסוימים, התנאים לקבלתם, ביצוע ההשתלמויות והאישורים לכך - מפורטים בהוראת קל"ר 13.01.19 – "רישיונות הנהיגה וההיתרים הנדרשים לנהיגת כלי רכב בשימוש צה"ל" ובהוראת קל"ר 13.01.02 – "הוצאת רישיונות נהיגה להוראת נהיגה בצה"ל".

מטרה

11. הסדרת האחריות וסמכויותיה של סמכות רישוי צה"ל למתן רישיון נהיגה והכללים הנוגעים לתחום רישוי הנהיגה בצה"ל.

שיטה

12. לא ינהג אדם ברכב צבאי, אלא אם ברשותו רישיון נהיגה צבאי תקף, המתאים לסוג הרכב. את רישיון הנהיגה הצבאי החייל יישא עימו באופן פיזי או יציגו ביישומון הצה"לי.

13. חייל או אזרח שאין בידו רישיון נהיגה אזרחי, או שרישיון הנהיגה האזרחי שלו אינו בתוקף או נפסל, לא ינהג ברכב זכאות או רכב חלופי או רכב שכור לנהיגה עצמית, כהגדרתם בסעיף 1 לפקודה זו.

14. חייל הלומד לנהוג ברכב צבאי בתוכנית לימודים מאושרת, ולידו יושב מורה נהיגה או מדריך נהיגה מוסמך, רשאי לנהוג ללא רישיון נהיגה צבאי, במהלך הכשרתו, כאמור בפ"מ 58.0201 "לימודי נהיגה והוראת נהיגה ברכב המשמש ללימוד נהיגה".

פרק א' - סמכות רישוי צה"ל

15. סמכות רישוי צה"ל רשאית לבצע את הפעולות הבאות לצורך מימוש אחריותה וסמכותה:

- א. להנפיק רישיונות נהיגה צה"ליים ואזרחיים בהתאם לדין. אופן הנפקת הרישיונות ורישומם במערכות הצה"ליות והאזרחיות, כאמור בהוראת קל"ר 13.01.01 "סמכות רישוי צה"ל – תהליכי עבודה" ובהוראת קל"ר 13.01.09 "רישיונות הנהיגה וההיתרים הנדרשים לנהיגת כלי רכב שבשימוש צה"ל".
- ב. להזין, לשנות, לפסול או להתלות את רישיון הנהיגה הצבאי או האזרחי שבסמכותה, בהתאם לדין.
- ג. להזין, לשנות, לפסול או להתלות במערכות הצה"ליות והאזרחיות היתרי נהיגה לכלי רכב או לציוד ברישיון הנהיגה הצבאי של מי שעמד בתנאים לקבלתם.
- ד. לעדכן במערכות הרישום הצה"ליות (לרבות ביישומון הצבאי) שינויים כאמור בסעיף קטן ב' לעיל בדבר רישיונו הצבאי ו/או האזרחי של החייל וכן לעדכן את משרד הרישוי בכל הנוגע לרישיון אזרחי. למעט רישומים ושינויים שנעשו ברישיון הנהיגה של חייל מילואים בזמן שאינו בשירות, שיבוצעו על ידי אגף התקשוב-שחר, לפי המידע שמעביר לו משרד התחבורה.
- ה. להתנות תנאים או להגביל כל רישיון נהיגה צבאי או אזרחי שבסמכותה. מי שניתן לו רישיון מוגבל כאמור, ימלא אחר התנאים או ההגבלות שניתנו כלשונן.
- ו. רשות רישוי צה"ל, והיא בלבד, מוסמכת לערוך מבחני נהיגה בצה"ל. את רישיונות הנהיגה תנפיק סמכות רישוי צה"ל.
- ז. לייצג, את צה"ל בפני מוסדות אזרחיים העוסקים בתחום הרישוי הצה"לי.

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

- ח. רשאית בכל עת, להזמין מבקש רישיון נהיגה או בעל רישיון נהיגה לבדיקה רפואית חוזרת (לרבות בדיקת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים), וכן בחינה עיונית או ומעשית חוזרת, אם התעורר ספק לגבי כשירותו לנהוג בבטחה, בין אם מסיבות רפואיות או תפקודיות.
- ט. רשאית לדחות השתלמות נהיגה נכונה לתקופה של **מעל 60 ימים**, בכפוף לאישור ז"י/מבק"א יבשה-רע"ן בב"ד.
- י. רשאית לתת רישיון נהיגה מוגבל להתנעת כלי רכב, כאמור **בפ"מ 58.0209**, כמפורט **בהוראת קל"ר 13.01.05**, לחיילים או לעובדי צה"ל, ואשר אינם בעלי רישיון נהיגה, לנהיגת סוג הרכב שיש להתניע.
- יא. לקיים ועדות לקביעת מתן רישיונות ופסילתם.
- יב. להנפיק רישיון נהיגה צבאי לחייל או אזרח שרישיון הנהיגה האזרחי שלו אינו בתוקף **מבחינת הזמן**.
- יג. להנפיק רישיון נהיגה צבאי זמני מיוחד, למי שרשיונו האזרחי אינו בתוקף **מכל סיבה שהיא**, כמפורט בסעיפים 35-37 להלן. אופן הנפקת רישיון נהיגה צבאי זמני מיוחד ייעשה כמפורט **בהוראת קל"ר 13.01.01 "סמכות רישוי צה"ל – תהליכי עבודה"**.
- יד. להנפיק רישיון הנהיגה צבאי על בסיס רישיון נהיגה האזרחי ולהפך ("המרה").

פרק ב' – הרישיון הצבאי**קבלת רישיון נהיגה צבאי וחידושו**

16. חייל המבקש לקבל רישיון נהיגה צבאי או לחדשו יעמוד בתנאים הבאים:

- א. פרופיל וסעיפי ליקוי עדכניים בהתאם למצבו הרפואי הנוכחי של המבקש ועל פי הצהרתו.
- ב. פרופיל וסעיפי ליקוי מתאימים לסוג הרכב, כפי שנקבע על ידי מקרפ"ר-ענף מב"ת, ומופיעים בנגררת "נהיגה-כשירות".
- ג. כשירות מקצועית לנהיגה ברכב ולתפעולו בהתאם לדרישות שיקבעו על ידי סמכות הרישוי הצבאית ובכלל זאת ביצוע הכשרות, השתלמויות ועמידה במבחן נהיגה עיוני או מעשי.
- ד. אישור המבקש כי לא נפסל מלקבל רישיון נהיגה ולא הותלה רישיונו.
- ה. תנאים נוספים לקבלת רישיון נהיגה עבור חייל בשירות מילואים פעיל, כמפורט בסעיפים 23-27 בפקודה זו.

17. תהליך הנפקת רישיון נהיגה צבאי וחידושו ייעשה בהתאם למפורט [בהוראת קל"ר 13.01.31 "סמכות](#)

[רישוי צה"ל – תהליכי עבודה](#).

תקופת הרישיון הצבאי ותוקפו

18. רישיון נהיגה צבאי יינתן לתקופה שתיקבע סמכות הרישוי הצבאית, אולם תוקפו יפוג לפני תום התקופה הנ"ל באם:

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983
תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20
במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19
באפריל 2023, 21 בינואר 2026

- א. חייל אשר שוחרר מהשירות הסדיר, חייל אשר ניתן לו פטור משירות מילואים וכן חייל ששוחרר משירות מילואים פעיל – לגבי רישיון שהונפק להם לצורך השירות הסדיר או למשך שירות המילואים – תוקף הרישיון הצבאי יפוג בתום השירות הסדיר או בתום שירות המילואים.
- ב. עובד צה"ל שהפסיק את עבודתו בצה"ל – תוקף הרישיון הצבאי יפוג בתום תקופת עבודתו.
- ג. אזרח אשר סיים את משימתו הצבאית – תוקף הרישיון הצבאי יפוג בסיום המשימה הצבאית.
- ד. בעל רישיון הנהיגה נכשל בבחינה חוזרת, עיונית או מעשית.
- ה. הותלה רישיון הנהיגה, כמפורט בפ"מ 33.1104 "התליית תוקף רישיון הנהיגה הצבאי של חייל המעורב בתאונה", וכל עוד התליית הרישיון בתוקף.
- ו. הרישיון נשלל על ידי בית המשפט או בית דין צבאי, לרבות בית הדין הצבאי לתעבורה וכל גורם שיפוטי אחר, שהוסמך לדון חייל בגין עבירות תעבורה.
- ז. סמכות רישוי צה"ל פסלה את רישיון הנהיגה, כאמור בפקודה זו.

חובותיהם של בעל רישיון נהיגה צבאי ושל מפקדיו

19. חייל או אזרח עובד צה"ל בעל רישיון נהיגה צבאי ידווח למפקדו על כל שינוי בכשירותו הרפואית או המקצועית לנהוג, אם מפאת חלוף זמן ואם מכל סיבה אחרת. באחריות מפקדיו של חייל או אזרח עובד צה"ל המחזיק ברישיון נהיגה צבאי לוודא כי הוא נוהג בהתאם למגבלות שקבעה סמכות הרישוי ובאם נדרש יקבל הדרכה מתאימה, בהתאם לאמור בפ"מ 7.0202 "בטיחות" ובהוראות מבק"א כרך ז'.

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983
תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

20. חל שינוי במצבו הרפואי של משרת בעל רישיון נהיגה צבאי, יפנה אל רופא היחידה לצורך התאמת הפרופיל וסעיפי הליקוי למצבו הרפואי העדכני.

21. בעל רישיון נהיגה צבאי אשר הוטלו מגבלות על רישיון הנהיגה האזרחי שלו (כגון: התליה או פסילה), ידווח על כך למפקדו אשר יפעל בהתאם למפורט בפרק ד' להלן.

22. מפקד היחידה יודא שמשרתי היחידה הנושאים רישיונות נהיגה צבאיים או המבקשים לשאת רישיונות נהיגה צבאיים, יהיו בעלי כושר רפואי מתאים לנהיגה בכל עת, על פי המידע שמוזן להם בנגררת "נהיגה- כשירות" במערכות הצה"ליות. סבר המפקד כי ישנו חשש שכושרו הרפואי של אחד מנהגיו לנהיגה (לרבות כשירותו הנפשית) נפגם, ישלחו לבדיקה רפואית אצל רופא היחידה בהקדם האפשרי ויפעל בהתאם להנחיות גורמי הרפואה.

רישיון נהיגה צבאי עבור חייל המשרת בשירות מילואים פעיל

23. חייל מילואים בשירות מילואים פעיל המבקש לקבל רישיון נהיגה צבאי או לחדשו, יעמוד בתנאים הבאים:

- א. רישיון נהיגה אזרחי תקף התואם לסוג הרכב הצבאי שעליו הוא מבקש לנהוג.
- ב. פרופיל וסעיפי ליקוי עדכניים בהתאם למצבו הרפואי הנוכחי של החייל על פי הצהרתו.
- ג. פרופיל וסעיפי ליקוי מתאימים לסוג הרכב, כפי שנקבע על ידי מקרפ"ר-ענף מב"ת, ומופיע בנגררת "נהיגה-כשירות" במערכות הצה"ליות.
- ד. הצהרת החייל כי לא נפסל מלקבל רישיון נהיגה.

24. על אף האמור לעיל, סמכות רישוי צה"ל רשאית להתיר לחייל מילואים לנהוג ברכב צבאי, אם הוכשר והוסמך לכך במסגרת הצבאית, גם אם הדבר אינו מופיע ברישיונו האזרחי ובתנאי שמפקדו אישר כי החייל ביצע את הריענונים או את ההכנות המקדימות הנדרשות בפקודות הצבא (בדגש על הוראות הבטיחות).

25. הוטלו הגבלות על רישיון הנהיגה של חייל המילואים – ידווח על כך למפקדו בסמוך לזימונו לשירות מילואים. המפקד יפנה לרשות סמכות רישוי צה"ל אשר תברר את מהות המגבלות ותחליט בדבר תקפותו של רישיון הנהיגה הצבאי של החייל.

26. החליטה סמכות רישוי צה"ל כי הסיבות לאי-תקפותו של רישיון הנהיגה האזרחי של החייל אינן חלות על רישיון הנהיגה הצבאי שלו – תודיע על כך למפקדו בכתב כי החייל רשאי לנהוג ברכב צבאי, על סמך רישיון הנהיגה הצבאי שלו, כל עוד הוא בשירות מילואים פעיל. סמכות רישוי צה"ל רשאית לקבוע תנאים ומגבלות לנהיגת החייל. תנאים ומגבלות אלה יופיעו על רישיון הנהיגה הצבאי של החייל.

27. בהתאם להוראות קל"ר, אם נדרש לגבי רכב מסוים רישיון נהיגה צבאי בעל היתרים מיוחדים, שאינם כלולים ברישיון הנהיגה האזרחי שבידי חייל המילואים לא ינהג החייל ברכב זה, אלא אם עבר את ההכשרה הנדרשת, כאמור בהוראות קל"ר, ולאחר שקיבל מסמכות רישוי צה"ל היתר מתאים, שהוטבע על רישיון הנהיגה הצבאי שלו.

רישיון נהיגה צבאי לאזור המבצע משימה שלצה"ל יש עניין בה

28. לעניין סעיפים 29-33 להלן, "אזור" – מי שאינו "חייל" כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-

1955.

29. חייל לא ימסור לאזור רכב צבאי על מנת שינהג בו לשם ביצוע משימות שלצבא יש עניין בהן אלא

אם ניתן לאזור רישיון נהיגה צבאי כאמור בפקודה זו.

30. ככלל, סמכות רישוי צה"ל לא תעניק לאזור רישיון נהיגה צבאי, אלא אם יש בבעלותו רישיון נהיגה

אזרחי בתוקף. רישיון הנהיגה הצבאי שיוענק לאזור, יהיה בתוקף כל עוד רישיונו האזרחי בתוקף.

31. סמכות רישוי צה"ל רשאית להנפיק רישיון נהיגה צבאי לאזור (לרבות מלש"ב, שוחר, חניך בקד"ץ,

כוחות הביטחון וההצלה, מתנדב, ספק משהב"ט וכד') בהתאם לתנאים שייקבעו בהוראת קל"ר

13.01.01 "סמכות רישוי צה"ל – תהליכי עבודה".

32. סמכות רישוי צה"ל תקבע את תוקפו של הרישיון הצבאי, את דרגתו ואת התנאים לנהיגה ולשימוש

ברכב.

33. רכב צבאי יינתן לאזור לצורכי משימה צבאית שלצה"ל עניין בה, כאשר ברשותו המסמכים הבאים:

א. רישיון נהיגה אזרחי תקף התואם את סוג הרכב בו הוא מבקש לנהוג.

ב. רישיון נהיגה צבאי תקף שניתן לאזור על ידי סמכות רישוי צה"ל.

34. על אף האמור בסעיף 33 לעיל, לענין נהיגת רכב צבאי או הנעתו במסגרת תיקון או טיפול במוסך

אזרחי, לא נדרש רישיון נהיגה צבאי לאזור המטפל ברכב, בתנאי שלמוסך קיימת התקשרות

מתאימה מול משהב"ט.

רישיון נהיגה צבאי מיוחד

35. סמכות רישוי צה"ל רשאית, בהתאם לשיקול דעתה, להנפיק רישיון צבאי מיוחד לחייל צה"ל לאחר שהציג בפניה בקשה מנומקת הנתמכת בבקשה מטעם מפקד בדרגת אל"ם המצביעה על הצורך במתן רישיון נהיגה צבאי מיוחד, במקרים הבאים:

א. החייל לא ביצע השתלמות נהיגה נכונה.

ב. חייל שרישיונו האזרחי נפסל על ידי בית הדין הצבאי או בית המשפט האזרחי או על ידי משטרת ישראל, לא ינהג ברכב צבאי, אלא אם כן הורשה לכך, כאמור להלן:

(1) חייל שנפסל מהחזקת רישיון נהיגה אזרחי על ידי בית הדין הצבאי או בית המשפט האזרחי ובפסק הדין נקבע כי אינו פוסל את רישיון הנהיגה הצבאי – תוקף רישיונו הצבאי יפוג תוך 72 שעות ממועד פסילת רישיון הנהיגה האזרחי. אולם, אם פנה החייל או מפקדו (בדרגת אל"ם) לסמכות רישוי צה"ל בבקשה מנומקת המצביעה על הצורך במתן רישיון נהיגה צבאי, וניתן לו רישיון צבאי מיוחד.

(2) חייל שנפסל מהחזקת רישיון נהיגה אזרחי על ידי בית הדין הצבאי או בית המשפט ובפסק הדין לא צויין אם נפסל גם רישיון הנהיגה הצבאי, וכן חייל שרישיונו הותלה על ידי משטרת ישראל – לא ינהג ברכב צבאי כל עוד הפסילה תקפה, אלא אם סמכות רישוי צה"ל הנפיקה לו רישיון נהיגה צבאי מיוחד.

(3) פסל קצין משטרת ישראל רישיון נהיגה אזרחי של חייל מכח סמכותו לפי סעיף 47 לפקודת התעבורה, רשאית סמכות רישוי צה"ל להנפיק רישיון נהיגה צבאי מיוחד בתנאי שמפקד החייל, בדרגת אל"ם הצביע על צורך צבאי דחוף ומוגדר ולתפקיד צבאי.

4) פסל קצין משטרת ישראל רישיון נהיגה אזרחי בגין עבירה שגרמה לתאונת דרכים שבה נהרג אדם או בגין עבירה של הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א' לפקודת התעבורה, לא יינתן לחייל רישיון צבאי מיוחד.

36. תוקפו של רישיון נהיגה צבאי מיוחד לא יעלה על 12 חודשים.

37. החלטת סמכות רישוי צה"ל בבקשה להנפקת רישיון צבאי מיוחד, תועבר בהודעה כתובה ומנומקת לחייל ולמפקדו.

פרק ג' – כשירות רפואית לנהיגה

38. מקרפ"ר-ענף מב"ת יקבע את מדיניות ההתאמה הרפואית לקבלת רישיון נהיגה, באמצעות קביעת מספרי סעיפי ליקוי רפואיים המאפשרים לנהוג ברכב צבאי לסוגיו.

39. מקרפ"ר-ענף מב"ת רשאי להמליץ לסמכות רישוי צה"ל על הנפקה חריגה של רישיון נהיגה למשרת אשר אינו עומד במדיניות ההתאמה הרפואית לקבלת רישיון נהיגה, אלא אם המשרת נפסל מלנהוג על ידי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.

40. מקרפ"ר-ענף מב"ת ירכז ויעביר דיווח למכון הרפואי לבטיחות בדרכים על אודות משרתים אשר חל שינוי במצבם הרפואי המחייב דיווח למכון.

פרק ד' – התלייה ופסילה של רישיון נהיגה

41. התליית רישיון נהיגה בגין אי כשירות רפואית

- א. סמכות רפואית (רופא, אח, פסיכולוג או קב"ן או גורם רפואי אחר שהוגדר לכך על ידי קרפ"ר) שהתרשמה מבעיה רפואית (לרבות נפשית) ממנה סובל החייל שעלולה לפגוע בכשירותו הרפואית לנהיגה, תודיע על כך מיד למפקד היחידה. המפקד ייטול מהמשרת את רישיונו הצבאי, יודיע לו שנאסר עליו לנהוג ברכב צבאי מסיבות רפואיות ויעדכן בכך את סמכות רישוי צה"ל. בנוסף, תדווח הסמכות הרפואית על אודות המצב הרפואי למקרפ"ר-ענף מב"ת, וכן תפנה את החייל לוועדה רפואית אם הפרופיל הרפואי שלו אינו תואם את מצבו הרפואי.
- ב. מקרפ"ר-ענף מב"ת יחליט בנוגע לכשירות החייל לנהיגה או בנוגע להפנייתו למכון הרפואי לבטיחות בדרכים, יתעד זאת במערכת הרפואית, ויעביר החלטתו לסמכות הרישוי הצבאית וכן לרשות הרישוי האזרחית או למכון הרפואי לבטיחות בדרכים, על פי הצורך.
- ג. מקרפ"ר-ענף מב"ת רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש כל מידע הנחוץ לו לצורך קבלת החלטה בנושא כשירות המשרת לנהיגה. מפקד היחידה יוודא את שיתוף הפעולה של המשרת בהשלמת הבירור הנדרש.
- ד. חיווה מקרפ"ר-ענף מב"ת כי משרת אינו כשיר לנהוג, תתלה סמכות הרישוי הצבאית את רישיון הנהיגה הצבאי או האזרחי של המשרת או תשנה את דרגת רישיונו, ותעדכן את הרישום במערכות הצה"ליות בהתאמה.

ה. חל שינוי בכשירות המשרת לנהיגה בהתאם למדיניות מקרפ"ר-ענף מב"ת – תתלה סמכות הרישוי הצבאית את רישיון הנהיגה הצבאי של המשרת או תשנה את דרגת רישיונו ותעדכן את הרישום במערכות הצה"ליות בהתאמה למדיניות.

ו. החליטה סמכות רישוי צה"ל להתלות את רישיון הנהיגה הצבאי של משרת או לשנות את דרגת רישיונו, לאחר שהתרשמה כי קיימת פגיעה בכשירות המשרת לנהיגה, תעביר הרשות למשרת ולמפקד היחידה, הודעה בכתב על כך ותעדכן את הרשומות במערכות הצה"ליות בהתאמה. מפקד שקיבל הודעה כאמור, יודיע למשרת שנאסר עליו לנהוג ברכב צבאי מסיבות רפואיות וייטול ממנו את רישיונו הצבאי. המפקד יודא כי רישיון הנהיגה הצבאי שניטל מן המשרת יועבר לסמכות רישוי צה"ל, בתוך עשרה ימים מיום קבלת ההודעה ביחידה.

42. התליית רישיון נהיגה צבאי על ידי משטרה צבאית

חייל שרישיונו הצבאי הותלה על ידי קצין משטרה צבאית מוסמך, בהתאם לפ"מ 33.1104 "התליית תוקף רישיון הנהיגה הצבאי של חייל המעורב בתאונה" או בהתאם לפ"מ 33.1125 "נקיטת אמצעים נגד עברייני תנועה", יעדכן את מפקדו בדבר ההתלייה ולא ינהג ברכב צבאי במשך תקופת ההתלייה.

43. פסילת רישיון נהיגה אזרחי וצבאי בדין צבאי או בדין משמעתי

א. חייל בעל רישיון נהיגה חייב לשאת עמו את רישיונותיו האזרחי והצבאי או להציגם ביישומון, כשהוא מתייצב כנאשם בבית משפט, בבית דין צבאי או בפני קצין שיפוט, המוסמך לשפוט חיילים בגין עבירות תעבורה.

ב. הורשע חייל בבית דין צבאי ובית הדין פסלו אותו בפסק הדין מהחזקת רישיון נהיגה אזרחי- בפניו או שלא בפניו, ימציא בעל הרישיון את רישיון הנהיגה האזרחי לסמכות רישוי צה"ל בתוך 48 שעות מרגע שבו נודע לו על ההרשעה או בתוך תקופה שקבע בית הדין.

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

- ג. קיבלה סמכות רישוי צה"ל רישיון נהיגה אזורי בהתאם לאמור לעיל, תחזיק ברישיון במהלך תקופת הפסילה.
- ד. סמכות רישוי צה"ל תזין את דבר הפסילה ברישומי הצבא וברישומי רשות הרישוי האזורית.
- ה. בוטלו ההרשעה או עונש הפסילה, ורישיון הנהיגה מוחזק בידי סמכות רישוי צה"ל, תחזיר סמכות הרישוי את הרישיון לחייל באמצעות מפקד יחידתו.
- ו. פסל בית דין צבאי או קצין שיפוט את **רישיון הנהיגה הצבאי של החייל** – יעביר הודעה מתאימה לסמכות רישוי צה"ל, אשר תזין זאת ברישומי הצבא.
- ז. פסילת רישיון הנהיגה האזורי או הצבאי תחול מן המועד שבו נודע לחייל שהוא נפסל מלקבל או מלהחזיק ברישיון נהיגה. על החייל אסור לנהוג ברכב במהלך כל תקופת הפסילה. זאת, בכפוף לאמור בסעיף קטן ח' להלן בעניין חישוב תקופת הפסילה.
- ח. תקופת הפסילה תימנה בהתאם לקבוע בפקודת התעבורה ותקנותיה לעניין רישיון אזורי ובפ"מ 07.102 "הדין המשמעי" לעניין רישיון צבאי.
- ט. נפסל רישיון נהיגה צבאי לתקופה מוגבלת או נפסל רישיון הנהיגה הצבאי על ידי בית משפט, בית דין צבאי או כל גוף שיפוטי מוסמך אחר לתקופה מוגבלת, ותמה תקופת הפסילה - יונפק רישיון נהיגה צבאי על ידי סמכות רישוי צה"ל, בהתקיים התנאים הבאים:
- (1) החייל הציג אישור כי ביצע השתלמות בנהיגה מונעת במסגרת השירות הצבאי או מחוצה לו (תוקף האישור - עד שנה מיום ביצוע העבירה).
- (2) הייתה תקופת הפסילה למשך שנה אחת או יותר – נבחן החייל במבחן נהיגה חוזר (עיוני ומעשי).

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

(3) סמכות הרישוי לא מצאה כי יש מקום להפעיל את סמכותה לפסילת הרישיון, בהתאם לאמור בסעיף 45 להלן.

י. על אף האמור בסעיף קטן ט' לעיל, סמכות רישוי צה"ל מוסמכת לפעול כמפורט להלן:

(1) לדחות, לפי שיקול דעתה, השתלמות בנהיגה נכונה לתקופה של עד 30 ימים מהמועד המקורי שנקבע לביצועה, וליתן רישיון נהיגה צבאי זמני למשך תקופה זו. בקשה להארכת דחיית ביצוע השתלמות בנהיגה נכונה לתקופה העולה על 60 ימים, מהמועד המקורי שנקבע לביצועה, תובא להחלטת ז"י-מבק"א יבשה-רע"ן בב"ד.

(2) לאשר לחייל להיבחן במבחן עיוני בנהיגה במקום השתלמות נהיגה נכונה.

(3) חייל שעבר עבירת תנועה בתוך שנה מתום ההשתלמות בנהיגה מונעת, ושבעקבותיה נפסל רישיון הנהיגה שלו או נפסל לתקופה מוגבלת – רשאית סמכות רישוי צה"ל להתנות את מסירת רישיון הנהיגה הצבאי בכך שהחייל ייבחן במבחן נהיגה עיוני ויעבור אותו בהצלחה.

44. פסילת רישיון נהיגה על ידי בית משפט אזרחי משטרת ישראל

א. חייל שבית משפט אזרחי או משטרת ישראל פסלו אותו מלקבל רישיון נהיגה אזרחי או מלהחזיקו, או רישיונו נפסל או הוגבל מטעם רשות הרישוי - יודיע על כך מיד למפקדו.

ב. המפקד ידווח על דבר הפסילה לסמכות רישוי צה"ל תוך 48 שעות מהמועד בו נודע לו הדבר ויצרף לדיווח את פסק הדין, צו ההתלייה, צו הפסילה או צו ההגבלה. סמכות הרישוי תעדכן זאת במערכות הרישום הצה"ליות בהתאם.

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983
תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20
במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19
באפריל 2023, 21 בינואר 2026

45. פסילת רישיון נהיגה צבאי על ידי סמכות רישוי צה"ל

א. סמכות רישוי צה"ל **רשאית** לפסול רישיון נהיגה צבאי במקרים המפורטים להלן:

- (1) בדיקה רפואית או בדיקה פסיכיאטרית העלתה כי בעל הרישיון אינו כשיר לנהוג ברכב צבאי.
- (2) הסמכות משוכנעת שאופן הנהיגה של בעל הרישיון מסכן את בטיחותו או את בטיחותם של משתמשי הדרך.
- (3) הורשע בעל הרישיון בעבירת תנועה, וסמכות רישוי צה"ל סבורה כי עקב ההרשעה או חומרת העבירה שבה הורשע ראוי לפסול את רישיונו.
- (4) בעל הרישיון נפסל בשירות במקצוע נהג צבאי וסמכות רישוי צה"ל סבורה כי יש בנסיבות בהן נפסל מקצועו הצבאי כדי להצדיק את פסילת רישיונו.
- (5) החליטה סמכות רישוי צה"ל שלא לפסול את רישיון הנהיגה הצבאי, תודיע על כך לחייל.

ב. סמכות רישוי צה"ל **תפסול** את רישיון הנהיגה הצבאי של החייל, במקרים המפורטים להלן:

- (1) לחובת החייל שלוש הרשעות בעבירות תנועה, והעבירות בגין הורשע נעברו בתוך תקופה של שנתיים (ממועד ביצוע העבירה הראשונה ועד למועד ביצוע העבירה האחרונה) – ייפסל הרישיון לתקופה של שישה חודשים.
- (2) אם הורשע חייל בעבירת תנועה נוספת, שנעברה בתוך שישה חודשים ממועד הפסילה כאמור בסעיף קטן 1 – ייפסל רישיונו לתקופה של שנה אחת.

ג. תקופת הפסילה של רישיון הנהיגה הצבאי תחל ממועד ההודעה על כך לחייל ולמפקדו.

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

- ד. סמכות רישוי צה"ל, תפעיל את סמכות פסילת רישיון נהיגה בהחלטה מנומקת בכתב, ולאחר שהודיעה על כוונתה לעשות כן וניתנה לנהג הזדמנות לטעון בעניין, הכל כמפורט [בהוראת קל"ר 13.01.31 "סמכות רישוי צה"ל – תהליכי עבודה"](#).
- ה. על אף האמור לעיל, לסמכות רישוי צה"ל שמורה הזכות, במקרים מיוחדים, שלא לפסול את רישיון הנהיגה הצבאי לתקופות האמורות או לחלק מהן או לקבוע בו תנאים, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

46. פסילת רישיון נהיגה אזרחי על ידי סמכות רישוי צה"ל

- א. סמכות רישוי צה"ל רשאית לפסול רישיון נהיגה אזרחי מכוח הסמכות שהואצלה לה ממשדך התחבורה ובהתאם לעילות המנויות בפקודת התעבורה ותקנותיה ועל-פי נוהלי משרד התחבורה.
- ב. סמכות רישוי צה"ל רשאית לפסול רישיון נהיגה אזרחי שהונפק על ידה במקרים בהם הכשרת הנהיגה בוצעה על ידי צה"ל או מטעמו בהתקיים אחד התנאים המנויים בסעיף 45(א) לעיל. באם נתגבשה כוונה לפסול את רישיונו האזרחי, סמכות רישוי צה"ל תודיע על כך לבעל רישיון הנהיגה ותעדכנו על זכותו להביא טענותיו בפניה, כמפורט [בהוראת קל"ר 13.01.31 "סמכות רישוי צה"ל – תהליכי עבודה"](#).

הוראות נוספות

נוסח פקודה זה פורסם במאגר הפקודות הצה"לי בצה"ל לנט בתאריך 15 במאי 1983 תאריכי עדכון הפקודה: 15 באוקטובר 1986; 10 ביולי 1990; 10 ביוני 1992; 30 באפריל 1993; 20 במרץ 1994; 1 בספטמבר 1994; 1 בפברואר 1996; 13 ביוני 1996; 12 במרץ 2006; 20 ביולי 2006; 19 באפריל 2023, 21 בינואר 2026

47. חייל בעל מגבלה רפואית יהיה רשאי לקבל רישיון לנהיגה בכלי רכב מיוחד, שיותאם לכושרו על פי קביעת מקרפ"ר-ענף מב"ת. סמכות רישוי צה"ל תקבע את סוג הרכב ותנפק את רישיון הנהיגה הצבאי המתאים לפי תוצאות הבדיקה של המכון הרפואי לבטיחות בדרכים ובתיאום עם מקרפ"ר-ענף מב"ת. הגבלות אלה יצוינו בנספח רישיון הנהיגה הצבאי. אין בסעיף זה כדי להקנות לחייל זכות לקבל כלי רכב כלשהו מטעם צה"ל.

48. רישיונות נהיגה בכלי רכב שאינם בסמכות קל"ר או סמכות רישוי צה"ל, יינתנו על ידי קציני החיל הראשיים שהוסמכו לכך בפ"מ 58.0209 "סמכויות רישוי לנהיגה ולרכב" אשר יפרסמו הוראות מקצועיות מתאימות לכלי הרכב שתחת אחריותם.